

Cena skupu mleka w Polsce nie odbiega znacząco od niemieckiej i duńskiej

Cena mleka dla hodowców krów mlecznych decyduje nie tylko o tym czy pozostawać przy tej gałęzi produkcji, ale również czy ją rozwijać. Ile za litr mleka otrzymują jego producenci w Niemczech, Danii i w Holandii? Jak to się ma do polskich cen skupu mleka?

Według obliczeń GUS, w listopadzie 2020 r. za 1 l mleka w skupie płacono w Polsce średnio 1,4998 zł/l (1,456 zł/kg), jest to więcej zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 3,7%), jak i z listopadem 2019 r. (o 8,5%). Wartość ta jest ceną netto.

W odniesieniu do cen w innych krajach członkowskich UE, to na podobnym poziomie co polskie mleczarnie, płacili za mleko w listopadzie ub. r. zarówno duńscy, jak i niemieccy przetwórcy. Jak wskazują dane z Komisji Europejskiej, cena netto mleka surowego o rzeczywistej zawartości tłuszczu i białka płacona producentom mleka w Polsce wyniosła w listopadzie ub.r. 34,51 eurocenta/kg, natomiast w Danii była zaledwie o 0,41 eurocenta/kg wyższa niż w Polsce, a w Niemczech o 0,54 eurocenta/kg wyższa. Należy podkreślić, iż w tym porównaniu posłużono się średnią ceną

bez rozgraniczenia na parametry jakościowe oraz wielkość dostawy. Analizując ceny skupu, jakie płać dostawcom polscy przetwórcy, trzeba mieć na uwadze, iż ich rentowność wynosi zaledwie 1–3%, za zachodnią granicą jest zgoła inaczej, tutaj rentowność sięga nawet 10%. Jak wpłynie na polskich przetwórców mleka wprowadzany w Polsce podatek od sprzedaży detalicznej. Teoretycznie będzie on obciążał duże sieci handlowe, takie jak np. Lidl czy Biedronka, w praktyce istnieje jednak bardzo duże zagrożenie, że sieci koszt tego obciążenia przerzucą na swoich dostawców, czyli m.in. mleczarnie. Pamiętajmy, iż sieci handlowe traktują w Polsce swoich dostawców wyjątkowo brutalnie, na Zachodzie robią to w bardziej cywilizowany sposób.

Między 1,3 a 1,6 złotego za kilogram

Jeśli przyjrzymy się zestawieniom, w których porównywane są ceny płacone przez poszczególne mleczarnie, za określone wielkości dostawy oraz parametry, ceny wyglądają nieco inaczej.

Z zestawienia opracowanego przez AMI (niemiecka instytucja zajmująca się analizą rynków rolnych) na podstawie cen zebra-

Magdalena Szymańska

Ze względu na rosnące koszty produkcji i wymogi związane z dobrostanem, producenci mleka w UE oczekują wyższych cen skupu

nych z 29 podmiotów skupujących, w Niemczech w listopadzie ubiegłego roku za kilogram mleka płacono średnio 34,4 eurocenta tj. ok. 1,48 zł/kg. Porównano tutaj ceny netto za mleko o zawartości 4,3% tłuszczu i 3,4% białka ze wszystkich klas jakości za dostawy na poziomie 300 tys. kg rocznie.

Jeśli spojrzeć na ceny w zależności od mleczarni, to wahały się one od 30,2 do 36,7 eurocenta za kilogram, tj. między 1,3 a 1,6 zł/kg. Najniższą cenę oferowała mleczarnia Frischli w zakładzie zlokalizowanym niedaleko Hanoweru. Wytwarza ona głównie mleko

o przedłużonej trwałości, mleko w proszku i śmietanę.

Największa niemiecka mleczarnia DMK płaciła średnio 32,3 eurocenta/kg (1,39 zł/kg). Z kolei mleczarnie należące do grupy Müller, która jest drugim co do wielkości gigantem mlecznym w Niemczech, w przetwórni w Leppersdorf (wschodnie Niemcy) płaciła 31,7 eurocenta/kg (1,36 zł/kg), a w Aretsried (południe Niemiec) – 34,1 eurocenta/kg (1,47 zł/kg).

W Hochwald (trzecia na liście największych mleczarni) za

> dokończenie na str. 54

KRAJOWY ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH

kilogram mleka płacono 35,5 eurocenta/kg (1,53 zł/kg). Z kolei w Arla Foods dostawcy otrzymywali 33,4 eurocenta/kg (1,44 zł/kg), w FrieslandCampinie – 35,3 eurocenta/kg (1,52 zł/kg), a w Zott – 33,7 eurocenta/kg (1,45 zł/kg).

W grudniu i w styczniu podobnie

Z zestawienia cen płaconych przez największe unijne mleczarnie opracowywane przez LTO (holenderska organizacja skupiająca przedsiębiorców rolnych) wynika, iż w listopadzie ub.r. płaćcy one za mleko średnio 33,7 eurocenta/kg (1,45 zł/kg). Ceny w tym porównaniu dotyczą mleka o standardowych parametrach (4,3% tłuszczu, 3,4% białka) przy rocznej dostawie na poziomie 1 mln kg. W porównaniu z listopadem 2019 roku, średnia cena mleka oferowana przez unijne giganty mleczne spadła o 1,7%.

Eksperti z LTO oczekują, że średnia cena mleka nie zmieni się znacząco w grudniu. O ile im bowiem wiadomo, większość mleczarni nie zmieniła cen. Na minimalny wzrost ceny w grudniu zdecydowała się holenderska FrieslandCampina, ale francuska Danone obniżyła ją nieznacznie. Z kolei na podwyżki cen w styczniu br. (o 1,4 euro/100 kg) zdecydowała się belgijska Milcobel. Jest to jednak pierwsza podwyżka cen od grudnia 2019 r. Natomiast Arla i FrieslandCampina postanowiły obniżyć cenniki na styczeń odpowiednio o 1,2 i 0,9 euro za 100 kg.

Ceny skupu mleka oferowane przez niemieckie mleczarnie w tym porównaniu są nieco wyższe niż w zestawieniu wcześniejszym (opracowanym przez AMI). Wynika to głównie z wyższych dostaw mleka. Mleczarnia Müller płaćca w listopadzie ub.r. rolnikom, którzy w ciągu roku dostarczają 1 mln kg mleka średnio 32 eurocenty/kg (1,38 zł/kg). W tej cenie zawarto premię w wysokości 0,99 euro/100 kg za stosowanie paszy wolnej od GMO.

DMK oferowało nieznacznie mniej, tj. 31,8 eurocenta/kg (1,37 zł/kg). Cena mleka w DMK obejmuje premię za udział w programie zrównoważonego rozwoju (średnio 0,33 euro/100 kg) oraz za stosowanie paszy wolnej od GMO (średnio 0,59 euro/100 kg). Około 60% mleka dostarczanego do tego koncernu mlecznego jest wolna od GMO, a jego producenci

otrzymują premię za to w wysokości 1 euro/100 kg.

Spośród niemieckich mleczarni, w rankingu LTO wypada najlepiej mleczarnia Hochwald. W listopadzie ub.r. płaćca swoim dostawcom 34 eurocenty/kg (1,45 zł/kg). W cenie mleka zawarto premię w wysokości 0,69 euro/100 kg za udział w programie zrównoważonego rozwoju i średnią premię w wysokości 0,99 euro/100 kg za stosowanie paszy wolnej od GMO.

Według LTO, duńska Arla Foods płaćca producentom mleka 33 eurocenty/kg (1,43 zł/kg). W tej cenie uwzględniono z kolei premię w wysokości 0,99 euro/100 kg za udział w programie jakości i zrównoważonego rozwoju oraz 1 euro/100 kg w programie kontroli klimatu, ale nie policzono premii za wykorzystanie paszy wolnej od GMO (takie mleko stanowi 25% dostaw).

Średnia cena mleka w holenderskiej FrieslandCampina wynosiła 33 eurocenty/kg (1,43 zł/kg). Cena zawiera średnią premię w wysokości 0,65 euro/100 kg za wypas na świeżym powietrzu. Taką premię otrzymuje w Niderlandach prawie 84% producentów mleka.

Rolnicy obawiają się spadku cen

Niemieccy producenci mleka nie są zadowoleni z oferowanych im cen skupu, dają temu wyraz w licznych protestach. Ostatnio ich niepokój podsyła zapowiedziana przez Aldi obniżka cen ma-

temat cen i nie było wtedy mowy o obniżkach.

Producenci mleka twierdzą, iż niskie ceny masła negocjowane przez Aldi z niektórymi mleczarniami są jak wymierzenie im policzka. Aldi tłumaczy, iż ceny, które płaćca mleczarniom zależą od podaży i popytu na całym rynku i jest

oferty tłumaczą, iż zostały postawione pod ścianą i nie chciały stracić kontraktów. Trzeba pamiętać, iż w porównaniu do tego, jak sieci handlowe traktują dostawców w Niemczech, w Polsce jest dużo gorzej.

Niemieccy związkowcy twierdzą, że ani masło, ani mleko

Ceny mleka w wybranych największych mleczarniach w UE (dostawa 1 mln kg rocznie)

Mleczarnia	Kraj	Cena w euro/100 kg	Cena w zł/kg
Müller (Leppersdorf)	Niemcy	32,07	1,38
DMK Deutsches Milchkontor	Niemcy	31,93	1,37
Hochwald Milch	Niemcy	33,62	1,45
Arla Foods	Dania	33,30	1,43
FrieslandCampina	Niderlandy	33,19	1,43

Źródło: LTO Nederlande, cena netto w listopadzie ub.r. za mleko o zawartości 4,3% tłuszczu i 3,4% białka

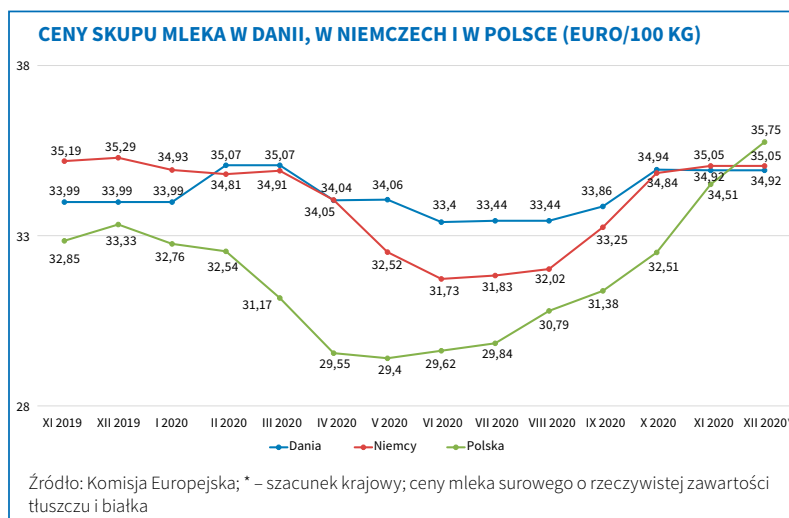
to zupełnie normalne, że ceny masła na początku roku spadają. Problem polega jednak na tym, iż zwykle na początku roku obniżka sięga 20 eurocentów za kilogram a teraz dwie duże mleczarnie z Saksonii i Szlezewiku-Holsztynu zaopatrywałyby Aldi w masło za 56 eurocentów mniej za kilogram. Kierownik Aldi Christian Salmen stwierdził w komunikacie prasowym, iż uzgodnione ceny zakupu oparte są na ofertach mleczarni.

Po przełomie roku dostawy mleka w Niemczech ponownie wrosną z przyczyn sezonowych, niemniej jednak, według branży mleczarskiej, wielkość dostaw jest nadal

w proszku oraz ser nie były objęte żadnymi znaczącymi rabatami zarówno w hurtowej sprzedaży w Europie, jak i na rynku światowym. Wskazują m.in. na ostatnie wzrosty cen masła na aukcji Fonterra. Trzeba mieć jednak na uwadze, iż ze względu na wielkość obrotów, GDT najsilniej determinuje światowe ceny pełnego mleka w proszku. Nowa Zelandia jest największym światowym eksporterem PMP. Jak dowiódł dr Jakub Olipra na łamach British Food Journal (międzynarodowe czasopismo rozpowszechniające badania związane z żywnością), ze względu na to, że drugim co do wielkości eksporterem PMP na świecie jest UE, te dwa rynki są od siebie bardzo zależne. Podobnie jest w przypadku OMP. Ze względu jednak na to, iż największym światowym eksporterem OMP jest UE, w tym przypadku, to unijne ceny mogą mieć większy wpływ na ceny OMP na GDT. Z kolei w przypadku masła, wyniki GDT są punktem odniesienia głównie dla Oceanii.

Niemieckie media donoszą, iż Aldi Nord i Süd planują w przyszłości kupować konwencjonalne i organiczne świeże mleko wyłącznie z niemieckich źródeł. Potwierdziła to centrala sieci. Zmiana powinna nastąpić wraz z kolejnym regularnym przetargiem na produkty mleczne w połowie roku. Później ma to dotyczyć także mleka UHT. Nie podano, jak duży był do tej pory udział zagranicznego mleka spożywczego w asortymencie Aldi.

Magdalena Szymańska

ła zaproponowana dwóm dużym mleczarniom w Saksonii i Szlezewiku-Holsztynie. Rolnicy obawiają się, że może się ona przyczynić do spadku cen skupu mleka. Pod koniec ubiegłego roku odbyły się już wstępne rozmowy przetwórców mleka z Aldi, Rewe, Lidl i Edeka na

o 1,1% mniejsza niż o tej porze w ubiegłym roku. Ze względu na dobry rozwój sprzedaży produktów mlecznych w handlu detalicznym trudno mówić o nadpodaży, stąd obniżka cen masła nie ma podstaw rynkowych. Mleczarnie, które zmuszono do tak niskiej